

HISAR OKULLARI ARAŞTIRMA ETİK İLKELERİ

1. AMAÇ VE KAPSAM

Bu belge, Hisar Okulları bünyesinde yürütülecek tüm akademik ve eylem araştırmalarında gözetilmesi gereken etik ilke ve standartları belirler. Tüm araştırma süreçlerinin bu etik çerçeve doğrultusunda planlanması ve yürütülmesi esastır. Araştırmacılar, yürüttükleri çalışmaların etik ilkelere uygunluğundan doğrudan sorumludur ve bu sorumluluğu araştırma sürecinin tüm aşamalarında titizlikle yerine getirmekle yükümlüdür.

Bu belge mevcut mevzuat ve Hisar Okullarının aşağıdaki politika ve ilkeleri ile uyumludur:

- Etik Politikası
- Akademik Dürüstlük Politikası
- Çocuk Koruma Politikası
- Kişisel Verilerin Korunması Kanunu (KVKK) ve ilgili mevzuat

2. ARAŞTIRMA SÜRECİNDE UYULACAK ETİK İLKELER

2.1. Gönüllülük ve Bilgilendirilmiş Onam

- Tüm araştırma katılımcılarının gönüllü katılımı esastır.
- Katılımcılar, araştırmanın amacı, yöntemi, süresi, olası riskleri ve faydaları hakkında açık ve anlaşılır bir şekilde bilgilendirilmelidir.
- Katılımcılardan (öğretmen, veli) yazılı veya dijital bilgilendirilmiş onam alınmalıdır.
- Görsel/işitsel kayıtlar, anketler, mülakatlar, sınıf içi gözlemler, egzersiz ve deneyler gibi araçlar kullanılacaksa bu durum katılımcılara açıklanmalı ve onayları alınmalıdır.
- Öğrenciler için ebeveyn/veli onayı alınmalıdır.

2.2. Gizlilik ve Mahremiyet

- Katılımcılara ait kişisel veriler (isim, sınıf, demografik bilgiler vb.) gizli tutulmalı ve anonimleştirilmelidir.
- Toplanan verilerin doğruluğu, güvenliği ve gizliliği araştırmacının sorumluluğundadır. Elde edilen veriler sadece belirtilen araştırma amacı doğrultusunda kullanılmalı, üçüncü taraflarla paylaşılmamalıdır.
- Dijital veriler güvenli platformlarda saklanmalı, erişim yetkisi sınırlandırılmalıdır.

2.3. Zarar Vermeme (Non-Maleficence)

- Araştırma süreci katılımcılara psikolojik, sosyal, akademik veya fiziksel zarar vermemelidir.
- Katılımcıların özgüveni, öğrenme motivasyonu ve kişisel mahremiyeti olumsuz etkilenmemelidir.

2.4. Evrensel Değerler ve İnsan Haklarına Saygı

- Tüm araştırmalar, insan hakları, çocuk hakları ve bireyin özgürlüğü gibi evrensel etik standartlara uygun olmalıdır.
- Katılımcıların özgürlük alanları, ifade hakkı, toplumsal eşitlik ve kapsayıcılık hakları her koşulda gözetilmelidir.
- Katılımcıların haklarına, refahına, itibarına ve kişisel bilgilerine saygı duyulmalı; zarar görmemeleri için gerekli tüm önlemler alınmalıdır.

2.5. Hayvanlarla İlgili Araştırmalarda Etik Hassasiyet

- Eğer araştırmada hayvanlara yönelik herhangi bir gözlem, deney veya dolaylı uygulama varsa; hayvan haklarına, refahına ve yaşam hakkına saygı gösterilmelidir.
- Deneysel araştırmalarda hayvan kullanımına kesinlikle yalnızca bilimsel gereklilik durumunda ve etik onayla izin verilir.

2.6. Adalet ve Eşitlik

- Araştırma katılımcılarının seçimi tarafsız olmalı, ayrımcılık yaratmamalıdır.
- Tüm katılımcılara eşit saygı ve değer verilmelidir.

2.7. Şeffaflık ve Hesap Verebilirlik

- Araştırmanın amacı, finansman kaynağı (varsa), yürütücüleri ve sonuçları açıkça belirtilmelidir.
- Araştırma sürecinde herhangi bir değişiklik yapılması durumunda (proje başlığı, ekip üyeleri, araştırma araçları vb.) değişiklikten önce proje yürütücüsü tarafından yazılı olarak PÖMER ve Proje Değerlendirme Kuruluna yazılı bildirim yapılmalıdır. Aksi takdirde önceki onay geçersiz sayılır.
- Proje yürütücüsü onay aldıktan sonra araştırmadan vazgeçilirse, PÖMER ve proje değerlendirme kuruluna yazılı olarak bildirim yapılmalıdır.
- Yayınlanacak çalışmalar PÖMER'e ve proje değerlendirme kuruluna önceden bildirilmelidir.

2.8. Akademik Dürüstlük

- Her türlü intihal, veri uydurma, çarpıtma ve uygunsuz kaynak kullanımı etik ihlal sayılır.
- Katkı veren tüm araştırmacıların adil biçimde tanınır.
- Okulun eğitim misyonu, değerler, akademik ilkeleri ve paydaşların güveni gözetilir.

3. ARAŞTIRMA TÜRLERİNE GÖRE ÖZEL İLKELER

3.1. Öğrencilerle Yapılan Araştırmalar

- Katılımcıların gelişim düzeyi dikkate alınmalı, pedagojik hassasiyet gözetilmelidir.
- Sınav/puanlama süreçlerine doğrudan etki eden araştırmalarda ilgili özenli izin süreci işletilmelidir.

3.2. Ders Gözlemleri ve Öğretmen Katılımı

- Öğretmen gözlemleri gizli tutulmalı, geri bildirim amaçlı kullanılmamalıdır.
- Öğretmenlerden açık onay alınmalıdır.

3.3. Anket ve Görüşme Yöntemleri

- Anket ve görüşmeler açık uçlu sorularla desteklenmeli, manipülatif içerikten kaçınılmalıdır.
- Cevaplar anonim olarak işlenmeli ve analiz edilmelidir.

4. ARAŞTIRMADA KULLANILAN ARAÇLAR VE İZİNLER

4.1. Anket ve mülakat soruları etik açıdan uygun şekilde hazırlanmalıdır.

4.2. Kullanılacak ölçek(ler)

- Açık kaynak değilse geliştiricisinden yazılı izin alınacak ve başvuru dosyasına eklenmelidir.
- Açık kaynak ise bu durum başvuruda açıkça belirtilmelidir.

4.3. Araştırma kapsamında:

- Nelerin uygulanacağı ve nasıl uygulanacağı açıkça belirtilmelidir.
- Katılımcılar için oluşabilecek istenmeyen etkiler ve riskler açık şekilde beyan edilmelidir.
- Okul dışı kurumlarda yapılacak çalışmalar için ilgili kurumdan ve proje değerlendirme kurulundan izin alınmalıdır.
- Anket, mülakat, gözlem, deney, test ve ölçek içeren tüm araştırmalar için Proje Değerlendirme Kurulu onayı alınmalıdır.

5. SONUÇLARIN PAYLAŞIMI VE YAYIN ETİĞİ

- Fikri mülkiyet ve telif hakkı olan tüm materyaller (eğitim içerikleri, dijital ürünler vb.), okul personeli tarafından üretildiği takdirde Hisar Okullarına aittir. Araştırma sonuçları PÖMER veya okul topluluğu ile etik çerçevede paylaşılabilir.
- Öğrencilerin veya öğretmenlerin tanınmasına neden olabilecek bilgi ve görsel içerikler yayınlanmamalıdır.
- Hisar Okullarının onayı olmadan araştırma sonuçları basılı veya dijital ortamda yayınlanamaz.

Proje yürütücüsü olarak bu belgede yer alan tüm ilkelere uyacağımı kabul ve taahhüt ederim.